

**KUTATÁSI ADATOK
KEZELÉSE - EGY ÚJ
SZAKKÖNYVTÁRI FELADAT
(...valamint kutatási adatok a közösségi
tudomány területéről)**

Holl András

***KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK A MŰSZAKI
TÁJÉKOZTATÁSBAN, Szolnok, 2023. november 30.***

1.) **Miről beszélünk?**

Kutatási adatok – a tudományos kutatást megalapozó, vagy eredményeképp keletkező tényanyagok, evidenciák.

Kutatási adat a kutatás alapját képező tényanyag, mely irodalmi adatgyűjtés, kérdőíves felmérés, megfigyelés, kísérlet, szimuláció, adatbányászat, adatbázis lekérdezés stb. segítségével keletkezik. Gyakorta a kutatási projekt végterméke is lehet. Közzététele mind a kutatás reprodukálhatósága, hitelessége szempontjából fontos, mind további kutatásokban felhasználható lehet.

"entities used as evidence of phenomena for the purposes of research or scholarship"

Borgman, 2015, Big data, little data, no data. MIT Press Cambridge p. 29. (idézi Koltay, 2022)

Kutatási adatok léteztek amióta tudomány a tudomány. Mi változott? A digitális média lehetővé teszi a könnyű, olcsó elérést. A nyílt tudomány javallja az adatok elérhetőségét, dokumentáltságát.

Eredmények ellenőrzése, másodlagos felhasználás

**Adatok: levéltárakban, könyvtárakban,
archívumokban, adatközpontokban,
adatrepozitóriumokban - egyre inkább
digitális formában, jó elérhetőséggel.**

Fortepan / National Archives

Magyarországi célpontokra dobott amerikai bombamennyiség (a 15. AAF B-17 és B-24 gép nyomán)

Célpont	B-17 gépek			B-24 gépek		
	bevetésre felszállt db	a célt bombázta db	bombatömeg t	bevetésre felszállt db	a célt bombázta db	bombatömeg t
Almásfüzitő	134	107	263,2	86	84	184,8
Bánhida	**	8	19,6	164	145	319,0
Barcs	49	7	17,2	-		-
Békéscsaba	56	56	137,8	-		-
Borzavár	**	8	19,6	-		-
Budapest	1191	1089	2679	2727	2357	5185,4
Cegléd	28	26	64,0	-		-

Légi háború Magyarország felett. Pataky Iván, Rozsos László, Sárhidai Gyula. Budapest, Zrínyi, 1992

Könyvtári feladatok:

i.) olvasószolgálat

**Szakirodalmi keresésen túl kutatási adat keresés
(könnyebbség: ha a kutatási adat publikációhoz
kapcsolódik)**

Pl. folyóirat honlap, REAL,

Pangea - földtudományok, <https://www.pangaea.de/>

CDS Simbad - csillagászat,

<https://simbad.unistra.fr/simbad/>

ii.) kutatás-támogatás

Repozitórium-választás (re3data, hazai lehetőségek), FAIR alapelvek ismertetése, információk DOI azonosítókról, OJS platform, helyi repozitórium

Saját repozitóriumban való elhelyezés? REAL lehetőségek

iii.) digitalizálás

Pl. levéltári iratanyagok, fotótárak digitalizálása és közreadása, katalógus adatok, authority adatok.

**Pl. REAL-I, akadémikus honlap,
MTA Zenetudományi Intézet -
<https://db.zti.hu/folklor.htm>**

iv.) gyarapítás

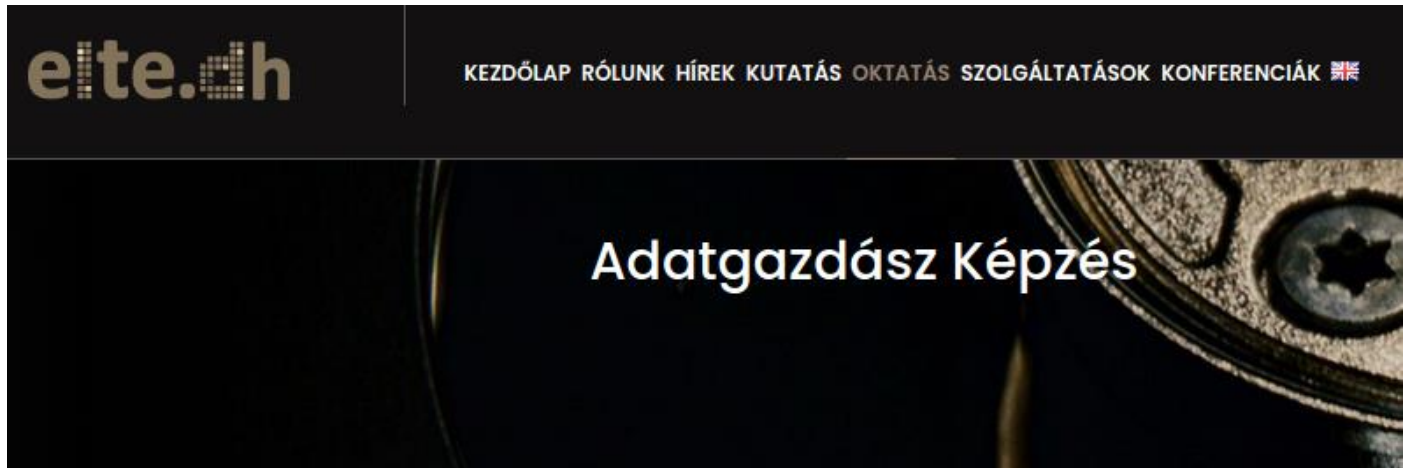
**Intézményi adatvagyon kezelés támogatása.
Előfizetéses adatbázisok vásárlása.**

Pl. Reaxys - kémia, EISZ portfólió

adatbázis <-> repozitórium

Saját adatbázisok kereshetősége

v.) adatgazdászok alkalmazása

Közösségi tudomány támogatása szakkönyvtárakban

Citizen Science for Research Libraries – A Guide
<https://libereurope.eu/working-group/liber-citizen-science-working-group/citizen-science-guide/>

UCL - Transcribe Bentham
<https://www.ucl.ac.uk/bentham-project/transcribe-bentham>

Mohácsi csatater régészeti kutatása - közösségi fémkeresős kutatás

FÉMKERESŐS KUTATÁSOK A MUHI CSATATÉREN

Laszlovszky József – Rácz Tibor Ákos

Magyar Régészet 9. évf. (2020), 4. szám, pp. 70–80.

<https://doi.org/10.36245/mr.2020.4.7>

Köszönöm a figyelmet!

URL-ek:

MTA KIK

<https://openaccess.mtak.hu/kutatasi-adatok-kezelese/>

openscience.hu

<https://openscience.hu/kutatasi-adatok-kezelese/>

PTE

<https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/24058/02-ambrus-a-j-a-tudomanyos-eredmenyek-lathatosaganak-novelese-pte-ektk-pecs-2021-HTKP.pdf>

HRDA

<http://hrda.hu/>

ARP

<https://science-research-data.hu/>

Holl, András and Maróthy, Szilvia, eds. (2022) A kutatásiadat-kezelés gyakorlata: Bevett eljárások és kísérleti projektek. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei = Publicationes Bibliothecae Academiae Scientiarum Hungaricae (47/122). Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, Budapest.

<http://real-eod.mtak.hu/15699/>